

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Scala Jacob

Lindeborn, Jan

Antverpiæ, 1666

Caput V. De Ascensu Annuo.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-49085](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-49085)

CAPUT V.

De Ascensu Annuo.

§. I.

De Anniversario Consecrationis die celebrando.

Gen. 40:

20.

2 Machab.

6: 7.

Marc. 6:

21.

Uod frequentatum olim inter seculi Magnates, ut scilicet annuam Natalium suorum memoriam celebrarent, de Pharaone, Antiocho & Herode sacra id refert Historia: Idem fit & Virgini in praxi: celebraverint diem, quo nati ceperant mundo vivere, tu eam celebra quo mundo moriens cepisti vivere Deo: honoraverint eum illi, qui ad Diadema & sceptrum eos protulerat, tu autem eum recale quo (quod verè est regnare) Deo tuo subesse & tibi ipsi præesse statuisti: quod ut cum fructu fiat, necessarium tibi triplex hoc documentum.

Joan. 15:

vers. 16.

2 Reg. 9:

7. & 8.

PRIMUM est, ut Vocationis Beneficium gratia animo agnoscas, non quod tu ei obediendo exhibueris Deo, sed quo misericorditer vocando ille te beaurit, non illi à te, sed tibi ab illo gratia magna impensum beneficium eximium collatum est: *Non vos me elegeris, sed ego elegeri vos*, is inquit. In quantam ebulliebat gratitudinem Miphiboseth Jonathæ filius! cum audiisset à David; *Tu comedes panem in mensa mea semper: qui adorans eum dixit: Quis ego sum servus tuus, quoniam respexisti super eanem mortuum similem mei?*

mei? beneficium hoc obscurat illud quo te beat piif-
simus Jesus, hujus in te benevolentia longè profusior:
spirituales illæ epulæ, assiduæ divini Spiritus conso-
lationes & ambrosia cœlestis, quibus te reficit & ob-
lectat, mensa Eucharistica cui te sæpiùs admovet, &
intima familiaritas in quam te admittit, tantùm illud
superat quantùm anima corpus & æternitas tempo-
rum momenta. Abigail à Davide in Sponsam selecta,
consurgens adoravit prona in terram, eoque se honore 1 Reg. 25:
indignam reputans, ecce, inquit, *famula tua sit in an- 41.*

cillam, & lavet pedes servorum Domini mei. Quid
majus, eligi in Sponsam Regis terreni, ut Abigail, an
assumi in Sponsam Regis cœlestis? quis hunc illi non
præferat? eximio hoc honore cumulavit te divina
Bonitas: nonne congruum ut ejus in te memoria ju-
giter perennet, nec ullâ unquam oblivione deleatur?

„ Non necesse habet (de Virgine scribit Orator An- L. de Virg
ginit. c. 59
tiochenus) in Sponsum inquirere nec fucum timet,

„ Deus est enim non homo, herus non conservus, ac

„ Sponforum hoc discrimen est. Vide autem & qui-

„ bus rebus despondeantur, non mancipia, non terræ

„ jugera, non tot ac totidem auri talenta, sed cœli &

„ cœlestia bona Sponsæ hujus donationes sunt: præ-

„ terea conjux mortem trepidat, cùm propter alia,

„ tum quòd se à contubernali disjungat: Virgo &

„ mortem desiderat & vitam gravatur, Sponsum præ-

„ sens præsentem intueri, eâque gloriâ frui prope-

„ rans. Nonne jure merito in pretio habenda hæc

„ gratia? „ Virgo si eligat crimen est, (lego apud D. L. 1. de
Virg.

„ Ambrosium) si non eligat contumelia: quæ quam

„ vis pulchra sit & decora, & timet videri & cupit:

„ cupit ut se cariùs vendat, timet ne hoc ipsum dede-

ceat

ceat quòd videtur : quanta autem votorum ludibria
 & ad procorum eventus suspecti metus, ne pau-
 per illudat, ne dives fastidiat, ne pulcher irrideat,
 ne nobilis spernat. Huic periculo subtracta, dubia
 huic aleæ subducta gratiam & beneficium non
 agnosces? gratiam pro gratia non referes? deflea
Judic. 11: filia Jephthe Virginitatem suam, seque à Patre Deo
37. - 40. lachrymetur victimatam, ejusque memoriam an-
 nuam tristibus lamentis per quadriduum servent. Fi-
 lia Israël : tu & te & Virginitatem tuam Deo con-
 secratam lætare : & ut festa annua ad singula prope
 beneficia ex divino præscripto habuerunt Israëlita,
 ita sit & tibi anniversarius consecrationis tuæ dies
 sollemnis.

SECUNDUM est, quod hinc sequitur, ut eadem
 formulâ, quâ ea olim conceperas (sub sacro scilicet & in
 sacra Communione) renoves priora proposita, ap-
 probes & confirmes. Et quare non? num fortè
 pœnitentia vel displicentia aliqua te revocat ab hac
 ratihabitione? certè nulla tibi suppetit pœnitentia
 ratio : non decepta non es illaqueata : conjugium in-
 faustum non est quo te Deo tuo alligasti, tantùm ne
 Sponsum tuum pœniteat elegisse & vocasse te, cave
 ne repudium mereare : Neque ulla justæ displicen-
 tiæ causa potuit interim enasci : est fortè quia patens
 aliquas difficultates? sed quis quæso Status iis exi-
 mius est? aut est quod omnia non accidant ad nu-
Job. 7:1. tum & votum? falleris, si illud hîc quæsieris : *Mili-
 tia est vita hominis super terram, & sicut dies merce-
 narii dies ejus.* Non proprium semper sed sensum a-
 liorum sequatur Mercenarius, & contra molestias ac
 dif-

difficultates omnes militis animus obfirmatus sit oportet: Jussa terra spinas & tribulos germinare non flores, neque Rosa ideo non crescit, quia spinis circumdata: Patientia unica malorum omnium medela, & quod ea exaruit aut necdum sat altas radices egit in pectoris tui viridario, idcirco languet complacentia. Eductus ex Ægypto Israël & in solitudine oberrans patiebatur itineris laborem multasque adversitatum difficultates, & ad ejus solatium non nisi pauculos è terra Canaam per Josue & Caleb Dominus fructus submittebat: exempta sis licet è mundi servitute, necdum tamen intraisti Terram promissam, ubi summa quies & omnia ex voto: adhucdum hæres in via, sufficiat tibi illa futuræ felicitatis prælibatio quam interim submittit divina providentia: itinere seu cursu consummato erit tunc *Deus omnia in omnibus*. Jephthæ hîc tibi imitanda constantia: *aperui os meum ad Dominum & aliud facere non poterô: voverat ille inconsideratè tu præmeditatè: approbat ille quod licitè retrectare poterat, tibi resilire non licet: Quæ autem respexit ad nuptias, denuntiat Antistes Hypponensis, Non quia voluit nubere, in Psal. damnatur, sed quia jam antè recesserat, & fit uxor Lot* respiciendo retrorsum. Ideoque datam Deo fidem ne fallas: approba & renova pollicitationes tuas: irruant in te adversitates non dejiciant: Loquere cum Jephthæ: *aperui os meum ad Deum, & aliud facere non poterô*. Non licet semper hære in Monte Thabor, etiam quandoque trahenda mora in Vertice Golgothæo. Nec omnibus ut Eliæ in sibilo auræ tenuis, verùm plurimis ut Moyfi è rubo loquitur Dominus. „ Alioquin delicato satis otio dormire voles, inquit

Gen. 3: 18

Num. 13:

1 Cor. 15: 28.

Num. 11:

35.

In Psal.

3 Reg. 19: 12:

Serm. 46. *in Cant.* inquit D. Bernardus, si non exercitatus quiescere appetas, & Liæ fœcunditate neglectâ solis cupias, Rachelis amplexibus oblectari: sed & præposterus ordo est ante meritum exigere præmium, & ante laborem sumere cibum.

1. Imit. TERTIUM denique est, ut, si defueris hæcenus, vel nunc statuas & incipias ambulare dignè vocatione tuâ, ne & te illa Kempæi querimonia notent: *23. n. 2.* quid prodest diu vivere, quando tam parum emendamur? ah longa vita non semper emendat sed sæpe culpam magis auget! utinam per unam diem benè essemus conversati in hoc mundo! multi annos computant conversionis, sed sæpe parvus est fructus emendationis. Idem torpor, eadem delidia spiritus & te remorata est? rogo non addideris

Aut D. præcedentibus menses vacuos & annos steriles: *Ambr. L.* *5. Epist.* *31.* *bescat senectus quæ emendare se non potest.* Sed vel nunc statue, si fortè ultimus foret, (& quis scit?) pernicioribus sequenti hoc anno passibus ad perfectionem properare, quem in finem is tibi fortè prorogatur; idem namque à quo supra te electam asser-

Joh. 15. bam, explicat à te quid requirat *ut eatis* inquit *fructum asseratis & fructus vester maneat.* Ut eati seu abeatis à vestris imperfectionibus ac vitiis, sanè felix recessus! ab ægritudine ad sanitatem, è sordibus, ad munditiam, è vinculis ad libertatem: tollitur namque iis gratâ in Deo tuo quies & gustus veræ devotionis: Anima à familiari cum eo commercio repellitur, utpote indisposita & incomposita adhuc: ac tandem iisdem quasi compedibus ligatur ne ad eum libera evolet eique indivulsò adhærescat: abeat itaque ab iis necesse est, quæcunque Deo suo approxi-

proximabit: sana sit oportet non ægra, quæ ejus ministerio vacabit: nitida & munda, non situ & squa-
lore vitiorum suorum foetida, quam inter famulas
suas admittit & agnoscit: libera sit non mancipium
quæ cœlesti Sponso maritabitur: *Surge, propera A-*
mica mea, is inquit columba mea, formosa mea, & ve-
ni: imperfectionum tuarum cœno ac visco non in-
hærendum, *posui vos ut eatis, posui vos ut eatis, &*
fructum afferatis, fructum, scil. bonorum operum &
virtutum, de quibus Hebræus sapiens: *Bonorum labo-*
rum gloriosus est fructus & quæ non concidat radix sa-
pientiæ: quo intuitu Virginitatem *nomen multi la-*
boris & sudoris inscribit Chrysostomus, sine quibus
neque ea quicquam proderit: ,, non tibi solus sufficit
,, ad capeſſenda præmia (monet D. Augustinus) Vir-
,, gineus pudor, nisi etiam & aliis fueris ditata vir-
,, tutibus: sed neque hunc tantum poteris custodire
,, thesaurum, nisi tuum possederit continuè Humi-
,, litas pectus non sit itaque otiosa & sterilis Virgi-
,, nitas sed laboriosa & fœcunda, pertimescat D. Chry-
,, stomi censuram: ,, quid verò si & Virgo de multis
,, laboret atque humana curet? Apage: qui Vir-
,, ginum Choro eam exemeris: siquidem ad Virgi-
,, nem præstandam haud sanè satis est non nupfisse,
,, sed animi quoque castitate opus est: castitatem au-
,, tem intelligo non fœdâ ac flagitiosâ solùm libidine,
,, ornatu, curiositate vacare, sed vitæ etiam curis so-
,, lutam esse ac liberam: quod ni sit, quorsum cor-
,, poris castitatem? nam ut milite, qui abjectis ar-
,, mis in popinis occupetur, nihil turpius, ita nec
,, Virgine vitæ curis obstrictâ quicquam inhone-
,, stius. Etenim quinque illæ & lucernas habebant
& Vir-

Cant. 2.
10.

Sap. 3: 15.

Supra c.
41.Serm. 1.
de As-
sump.
Virg.De Virgi-
nit. c. 77.

& Virginitatem exercuerant, quorum nihil eis profuit, sed clausis foribus exclusæ perierunt: quippe, ob id præstans est Virginitas, quòd omnem super-
vacuæ curæ ansam protelet, otium omne atque studium divinis operibus consecrans: quod ni habeat, matrimonio longè sit deterior spinas in animo circumferens & legitimum ac cœleste semen suffocans. Enitatur ad perfectionem quæ perfectionis statum proficitur: quos tollit defectus, supplet virtutibus: afferat bonorum operum fructus, in qua excolenda divinâ industriâ laborat: sit, quod dicitur, Ancilla Christi, sedula ac diligens, Virgo merito non solo vocabulo: Bonum est tibi ô virginalis Anima (suggerit Augustinus) ut sic quomodo Virgo es, sic omnino servans in corde quod renata es, servans in carne quod nata es, concipias tamen à timore Domini & parturias spiritum salutis. *Or-*
netur morum sanctitate Virginitas, & perfectum gradum vitæ perfectio subsequatur, (instat Autor Epist. ad Demetriadem,) certè si secularis vita tibi placuisset, dâres operam ne quis te divitiis, ne quis corporalibus ornamentis, ne quis rerum omnium copiâ & honore præcederet: & nunc diversitas studii diversam vitam desiderat: cura ne quis te in benè vivendo transcendat, ne quis morum sanctitate superet, ne quis tibi in virtutibus præferatur. Vult denique ut fructus maneat: posui vos ut eratis & fructum afferatis, & fructus vester maneat. Etenim odit omnem animi levitatem & inconstantiam: non in fulgure, quod subitò apparet & disparet, sed
Psalm. 18:6. in sole posuit Tabernaculum suum. Quàm eum ægrè habeat quantaque acrimoniâ Ephesino Episcopo de-
nun-

De Virginit. c. 38.

Apud Aug. Epist. 14. c. 10.

Psalm. 18:6.

nuntiabat, quod hic vacillasset! *Habeo adversū te, quod Apoc. 2: 4. & 5. charitatem tuam primam reliquisti: sibi non vult quicquam imminui aut detrahi. Memor esto itaque unde excideris, & age pœnitentiam, & prima opera fac, eum cur namque, quo ante, modò non eodem servitio dignaris? Sin autem, venio tibi, & movebo candelabrum tuum de loco suo, nisi pœnitentiam egeris: cùm enim sua in te beneficia coacervet quotidie, vult ut tua vicissim ei non subtrahas obsequia, sed novo ea fervore augmentes indies: recreat illum, si eum inter & te sit amica concertatio: non vult ut tu succumbas aut cedas officiis. Gloriabundus asserebat Propheta Job: *Vestigia ejus secutus est pes meus, c. 23. viam ejus custodivi, & non declinavi ex ea, à mandatis labiorum ejus non recessi, & in sinu meo abscondi- vs. 11. & 12. verba oris ejus: deprædicabat Caleb: hodie octoginta quinque annorum sum, sic valens ut eo valebam tempore quando (scil. ante annos 45.) ad explorandum missus sum: illius in me temporis fortitudo usque hodie perseverat, tam ad bellandum quàm ad gradiendum. Post longa annorum curricula debet eadem posse & Virginis esse gloriatio: corpore deficiat, sed non animo & fervore senectus portus debet esse, L. 2. de Jacob & vita beata. c. 10. inquit D. Ambrosius, non vitæ superioris naufragium. Nolo tamen, licet felices quibus hæc fors obtigit, ut eundem semper devotionis sentiat affectum, id namque non volentis aut currentis sed miserentis est Dei: verùm hoc urgeo, ut ubi se frigidam senserit, perpias considerationes, ut in hieme ad ignem, ad calorem appropere.**

Et hoc Virginis officium est brevi hac sententia

X

præ-

1 Cor. 7: 34. præscriptum ab Apostolo: *Mulier innupta & re-
go cogitat quæ Domini sunt, ut sit sancta corpore &
spiritu.* Nolo ea exenterare, cum id fusè egerim to-
to hoc Tractatu. Tu itaque Virgo, si usque huc ei
non responderis, dole numerare te tot annos steriles:
erubescere aut potius time, non vitæ merito sed ma-
do vocabulo & fucis vestis te hæctenus fuisse Virgi-
nem & tepescentis spiritus speciem solo externi
habitu retinuisse: *Vestimenta religiosa*, ex S. Augu-
stino *sine bonis operibus non solum remedium habent
non poterunt, sed etiam justum Dei judicium sustine-
bunt.* Etenim *is imprimis fucatam Virginitatis speciem
& Habitum odit*, assertore D. Basilio: cujus senten-
tiæ vim reformida & vel hodie ac si primus con-
fessionis tuæ dies foret, nova proposita, novum ferve-
rem concipe: intepuit vigor, obrepfit lassitudo: eam
excute, illum renova, novisque studiis compensa-
damnum & neglectum præteritum: contingit enim
aliquando quod viator aliquis, quem ad horam præ-
gritantes focii præcesserant, reparatis animo & vi-
ribus eos, qui se jam præcesserant, non modò gra-
diendi velocitate consequatur, sed etiam antecedat
alacritate, idem fervor ab hinc & te propellat, & quò
solidus perseveret, ad sacram Communionem ad-
ducat: verùm non sint tantùm flores propositorum
sed transeant in fructus operum, non enim Deo se-
tisfaciunt frondes aut folia verborum sed fructifica-
tio operum: jubebat is excindi ficulneam per trien-
nium sterilem, at exoratus sub spe fructuum adhuc ad
annum unum ejus excidium differebat, eodem in-
tuitu gratiam eandem tibi factam cogita de anno in
annum, te in illa ficulnea agnosce: age gratias quòd

Luc. 13.
7-9.

tot annis tuam ingratitude[m] negligentiamque sustinuit: & si tempus præteritum adhuc futurum esset, quomodo illud transfigeres, subsequens conversatio prodat: à cœlesti Agricola implora cultum divinæ gratiæ, qui eam dat incipientibus non subtrahet proficere volentibus: postulent cum Augustino *Medit. c.*

„suspiria tua; libera quæso me à peccatis, vitiis, cul-^{13.}

„pis & negligentis meis: reple me tuis sanctis virtutibus, & fac me bonis pollere moribus: fac me in

„sanctis operibus tuis propter nomen sanctum

„tuum perseverare usque in finem secundum voluntatem tuam.

§. II.

De Zelo pro Virginum augmento.

Quod è duobus prioribus superioris §. dogmatibus consecrarium hîc lubet pertractare & commendare Virgini, scil. si sibi gratuletur, ob suam ad Virginalem statum electionem sibi in eo complaceat, ut ad eundem allicere & inducere Virgines alias allaboret: ea namque natura Boni quod sit diffusivum & communicativum sui., Agite itaque cursum vestrum, (instat Hipponensis Antistes,) *L. de Bon-*

„& perseveranter currite ut comprehendatis: & ex-*Viduit.*

„emplo vitæ exhortationisque sermone rapite in eum-^{c. 23.}

„dem cursum vestrum quascunque potueritis. Et aliorum omnes, quæ formari poterant, oppositiones *ibid.*

„dissipans mox subjungit: „Non vos ab hoc studio, quo multas ad imitandum vos excitatis, frangat querela vanorum, quid dicunt: quomodo subsistet

sistet genus humanum, si omnes fuerit Continentes? quasi propter aliud retardetur hoc seculum, nisi ut impleatur prædestinatus numerus ille Sanctorum, quo citius impleto profectò nec terminus seculi differetur. Nec illud vos retardet ab studio persuadendi aliis bonum vestrum, si dicatur vobis, cum & nuptiæ bonæ sint, quomodo erunt omnia Bona in Christi corpore & majora scilicet & minorâ, si omnes continentia laudem atque amorem imitentur? Primò, quia conando ut omnes sint continentes, tunc erunt vel paucæ, neque enim omnes capiunt verbum hoc: sed quoniam scriptum est: qui potest capere capiat tunc capiunt qui potest sunt, si nec illis, quæ non capiunt, taceatur. Deinde nec timere debemus, ne fortè omnes capiant aliquid de minoribus bonis, id est, conjugalis vite Christi desit in corpore: si enim omnes audierint & omnes ceperint, intelligere debemus hoc ipsum fuisse prædestinatum ut conjugalia bona in illorum numero membrorum etiam sufficiant, quæ tantum multa ex hac vita transierunt: habebunt ergo illi omnia ista Bona suum locum etiam si deinceps nulla velit nubere, vel nemo ducere uxorem. *Secundò itaque instate quibus potestis, ut fiant quod vos estis.* Nonne is zelus D. Pauli Apostoli, quem beatus *Christi Pronubum* inscripsit S. Chrysoströmus? *omnes vos esse sicut me ipsum, is inquit, dico autem nuptis & viduis, bonum est illis, si sic permaneant sicut & ego.* Conciliare connubia seque gamicis lenocinationibus immiscere, aut proxenetem interprocantes alicubi agere strictissimè Virgini inhibendum, at hîc ejus industriam ac studium laudat & urget

*De Virginitate. c. 1.
1 Cor. 7:7.
& 8.*

Christi Pronubum inscripsit S. Chrysoströmus? *omnes vos esse sicut me ipsum, is inquit, dico autem nuptis & viduis, bonum est illis, si sic permaneant sicut & ego.* Conciliare connubia seque gamicis lenocinationibus immiscere, aut proxenetem interprocantes alicubi agere strictissimè Virgini inhibendum, at hîc ejus industriam ac studium laudat & urget

urget D. Basilius : „ enimverò illud longè ab-
 „ surdus est & his quæ dicta sunt meritò cen-
 „ setur indignius atque à virginali Instituto pror-
 „ sus alienum , Virginem non solum hirundi-
 „ nis in morem volitare per domos , sed nu-
 „ ptiarum ministram ac pronubam fieri : hono-
 „ rabiles quidem nuptiæ in omnibus , verùm aliis
 „ ea cura non Virgini competit : neque enim illi ex-
 „ pedit propositi sui relictâ semitâ in triviis seculi
 „ vulgaribus turbis passim misceri , alia est enim via
 „ nubentium , alia semita Virginitatem profiten-
 „ tium , & divisa est Virgo & Nupta , recedat igitur
 „ Virgo à nuptialibus curis imò ne causa quidem sit
 „ aliis nubendi , sed aliis quibus institutum est car-
 „ nales ambire sponso ejusmodi studia relinquat.
 „ Illæ ad ea concilianda connubia , si ita videbitur :
 „ sancta Virgo , quæ cœlestem Sponsum flagrante
 „ charitate suspirat , si pronubendi amore detinetur ,
 „ cœlesti potius Sponso immaculatas atque integras
 „ Virgines jungere studeat. Laborent illæ circa mor-
 „ tales thalamos , ista cum Prudentibus accensâ lam-
 „ pade circa immortalem sponsum festina tripudiet
 „ illum sequens jugiter atque ad Virginitatis glo-
 „ riam ei & Sponsas alias copulans. Est enim revera
 „ inverecundum plenumque dedecoris , cùm so-
 „ leant , quæ , antequam vitæ conjugalis molestias
 „ planè perspicere per ætatem possent , præventæ
 „ sunt connubiis innuptas , ut hujusmodi curarum
 „ experimenta fugere nitantur , summa cum bene-
 „ volentia hortari proponentes immortalis sponsi
 „ gloriam , quantaque sit illarum dignitas , quanta
 „ & in præsentis & in futuro seculo felicitas , quæ il-

li desponsari meruerunt, admomentes atque ad Virginitatem omni studio tuendam eas provocantes: Virginitatem è contra carnalis conjugii promissam fieri atque hujusmodi negotiis addici. Contra sanè quàm illæ (ut mihi quidem videtur) sentire se per ea quæ gerit insinuat: namque Virginitatis professione præventa pudoris causâ se ad eam componit vel invita, affectu tamen suscipiens nuptias ac pœnitens eâ se voluptate privatam: ex iis, quæ agitur quanto earum in intimis flagret amore, non meritiocriter indicat, quasi nubentibus apertissimè ostendere intendens congratulari se iis quòd hujusmodi voluptate fruituræ sint. Hactenus S. Capadox, quæ ideo fusiùs retuli non ut reas, quas ego non spero, arguerem, sed ut Virgini, quam instruat, si ad hæc officia sollicitatur quid agendum suggererem: urgeant ergo illæ & promoveant nuptias ac procos, sperent industriæ suæ præmia, quæ ignorant nuptias & delicias spirituales; tu autem sponsum celestem prædica & in ejus castissimos amplexus Virgines tecum rape, etiam propriis tuis impensis: dimitte Virgines (instat epistola 10. Hier.) quas in cubiculû Regis inducas: suscipe Viduas quas inter Virgines num Lilia & Martyrum Rosas quasi quasdam Violas misceas: pro Corona spinea, in qua Christus mundi delicta portavit, talia ferta compone: perplacet ei hæc illecebra, virginali continentia is vel maxime delectatur, ideò namque summo olim Pontifici ejus typum gerenti præscriptum: *Virginem duc uxorem*: & dum Madianitæ, omnesque sine delectationis aut sexus in Jabes Galaad interfici jubentur, omnes & solæ Virgines excidio subtractæ salvæ man-

*I. de vera
Virginit.*

Levit. 21:

13.

Num. 31:

18.

Judic.

21: 11.

mandantur. Afficiebatur Eustochium ad statum
 Virginelem & Amita ejus pretextata ex imperio con-
 jugis sui eam ad seculum & nuptias avocare niteba-
 tur, at cum quanta Dei offensâ suoque dispendio!
 „Prætextata nobilissima quondam scœmina (inquit
 „D. Hieronymus) jubente Viro Hymettio, qui Pa-
 „truus Eustochii Virginis fuit, habitum ejus cul-
 „tumque mutavit, & neglectum crinem mundano
 „more texuit sibi, vincere cupiens & Virginis pro-
 „positum & matris desiderium: & ecce tibi eadem
 „nocte cernis in somnis venisse ad se Angelum terri-
 „bili voce minitantem pœnas & hæc verba frangen-
 „tem: tune ausa es viri imperium præferre Chri-
 „sto? tu caput Virginis Dei tuis sacrilegis attrecta-
 „re manibus? quæ jam nunc arescent, ut sentias
 „excruciata quid feceris, & finito mense quinto ad
 „inferna duceris. Sin autem perseveraveris in sce-
 „lere, & marito simul orbaberis & filiis. Omnia per
 „ordinem expleta sunt, & seram miseræ pœniten-
 „tiam velox signavit interitus. Sic ulciscitur Chri-
 „stus violatores Templi sui, sic gemmas & pretio-
 „sissima ornamenta defendit.

Epist. 7.
ad La-
tam.

Summo tamen hîc opus selectu, neque enim quæ-
 vis promiscuè alliciendæ: negligantur quæ capitis
 sunt heteroclitici, **Abelupnen of Malloten** eas vo-
 camus, Deo enim & ejus ministris tales sunt oneri:
 ad nuptias, ad cunas (quô phantasias distrahant) ab-
 legentur & occupentur. Sunt ex Viris suis Xantip-
 pæ? certè præstat illis sint, quam Dei Sacerdotibus.
 Neque alliciantur semihomines (**Muskens of Suf-
 hens**) rarus enim aut nullus in eis profectus, ideoque
 relinquuntur mundo & matrimonio, Respuuntur

utpote inhabiles? eadem etiam de causa à statu Virginali repellantur, in quem nolumus intrudi quicquillas & rejectaneam seculi fecem.

Verùm cum ex sensu *Abelis* optima quæque debeantur Deo, ex invitandæ, in quibus *divitiæ salutaris sapientia & scientia*. De quibus spes probabilis, quòd numerum non fatuarum sed sapientum sint augmentaturæ, quodque caput omnium, quas ipse Virginum sponsus ambit, quarum corda sollicitat & rapit in Virginitatis affectum: laboret industria tua pro Virginum augmento, sed tales sint, quibus hanc gloriam Protovirgo decernit, quod per internas illecebras & inspirationum blanditias significat. Verbo tales sint, qualis *Demetrias* hoc elogio celebris apud D. Hieronymum, *quòd inde ceperit, non aliis desuisse perfectæ consummatæque virtutis est*. Quælis D. Agnes, &c. In fide stabiles & charitate ferventes. Ad quarum denique consecrationem ingemiscat mundus, &, ut eos vocat D. Hieronymus, *non plenæ fidei Christiani parentesque miseri, eas tantum quibus dignos generos non inveniunt soliti Virginitati tradere*. Retineat Mundus quas abjicit, obtineat Christus quas Mundus allicit, summo Bono optima quæque cedant, bonus non est quisquis hæc inviderit.

Nolo tamen ut is te error teneat, qui sequiorem conditionem censet vitæ melioris impedimentum, cum personarum acceptio non sit apud Deum, quidcirco dicitur Psalti *suscitans à terra inopem & de stercore erigens pauperem. Facile est enim in oculis Dei subito honestare pauperem*. „ Quippe & sponsus (inquit Magnus Basilius) amoris erga se illi præmia re-

ferens,

Pf. 112:7

Eccl. 11:

23.

*L. de ve-
& a Virgin.*

„ferens, five illa ancilla fit, five ignobilis, five pau-
 „percula & obscura, atque in seculo penitus abjecta
 „confortio eam suo & communione nobilitans cœ-
 „lorum Reginam facit. Nec solo hanc munere im-
 „mortalitatis honorat, sed exteriori etiam amictu
 „tanquam sponsam suam accuratissimè ornato com-
 „ponit & vario: cujus admirans gloriam hymno-
 „rum cœlestium Cantor ad Sponsum ait: *Astitit*
 „*Regina à dextris tuis in vestitu deaurato circumdata*
 „*varietate*: ut, quæ nunc pannosa servilique habi-
 „tu vilis habita est, in cœlestibus regnis Regina &
 „nobilis & honesta ornatu vario Regi adfistere in-
 „veniatur. Neque enim alia apud Patres nobilitas
 in pretio quàm animorum: „probatu viri genus vir-
 „tutis profapia est (censet D. Ambrosius) quia si-
 „cut hominum genus homines, ita animarum genus ^{L. de Noè}
 „virtutes sunt: etenim Familiæ hominum splendo- ^{& Arca}
 „re generis nobilitantur, animarum autem clarifi-
 „catur gratia splendore virtutis. Ex quo capite apud
 D. Augustinum monetur Demetrias Virgo nobi- ^{Epist. 142}
 „lissima: „Nobilitatis ad hoc tantum memineris,
 „ut cum claritate generis morum sanctitate conten-
 „das, & cum nobilitate corporis animi virtute no-
 „biliter proficias, magisque illâ nobilitate glorieris,
 „quæ filios Dei & cohæredes Christi facit om-
 „nis ista præclari generis dignitas & illustris aviti
 „sanguinis decus ad animam transferantur. Ille cla-
 „rus, ille sublimis, ille fit nobilis, ille tunc integram
 „nobilitatem servare se putet, si dedignetur servire
 „vitiis ab eisque superari non est quod sibi ali-
 „quis de nobilitate generis blandiatur, si ex meliore
 „parte sit famulus; multò est indignius mente ser-
 „vire quàm corpore.

Tu itaque Virgo sponfalibus te non immisceas: eis hanc curam relinquant quæ aut ignorant aut non æstimant Virginitatis prerogativam: ad morsum amarum Adamum Eva invitet: at æmula Dei spirituales nuptias promove ac procura non tamen sine delectu, Davidi & Assuero speciosissimæ Virgines seliguntur. Et dum hæc *Virginitatis professionem* (quæ est phrasia ambrosiana) *vestis quoque mutatione signant*, eis tua votas preces associa (id namque semper solemne Virginitibus) ut Virginali Familiæ jam insertæ stabiles in ea permaneant, de virtute eant in virtutem, atque ad illam cœlestem gloriam pudicitia & integritatis coronam divinus eas favor perducatur.

L. 3. de
Virgin.

Supra.

De Virg.
c. 34.

Gen. 24:
60.
in Psa. 75

Quas autem Pronubas habuerunt Neosponsæ, eas ut benefactrices imò ut Matres venerentur & ament: „ ut appeteres Virginitatem (lubet hîc uti verbis S. Hieron.) ut Christi præcepta cognosceres, ut scires quid tibi expedire quid eligere deberes, illarum te exempla docuerunt, sancta domi instruxit conversatio. Non igitur solum putes tuum esse quod tuum est, sed earum, quæ suam in te expressere pudicitiam. *Moribus perversis à suo nomine* ex S. Augustino nunquam *dissonent*, ne provocasse illas aut suis suffragiis earum Consecrationem promovisse eas aliquando pœniteat. Neque sint irrita Corivalium vota: *Soror nostra es, crescas in mille millia.* „ Virgo aut Castimonialis jam dicata Deo (ait D. Augustinus) habeat & cætera, quæ verè ornant ipsam Virginitatem, & sine quibus illa Virginitas *turpis* est. Quid si enim sit corpore integra & mente corrupta? quid est quod dixi? quid si nullus tetigerit corp⁹, sed, si fortè ebriosa sit, superba sit, litigiosa sit, linguosa sit?

„fit? hæc omnia damnat Deus. Si, antequam vo-
 „viffet, nupfiffet, non damnaretur: elegit aliquid
 „melius, superavit quod ei licebat, superbit & illi-
 „cita tanta committit. Hoc dico, nubere licet an-
 „tequam voveat, superbire nonquam licet. O tu
 „Virgo Dei nubere noluit quod licet, extollis te
 „quod non licet: melior Virgo humilis quàm ma-
 „ritata humilis, fed melior maritata humilis quàm
 „Virgo superba. Quæ autem respexit ad nuptias,
 „non quia voluit nubere damnatur, fed quia jam
 „ante recesserat, & fit uxor Lot respiciendo retror-
 „fum.

§. III.

De Adolescentulis.

HÆresis fuit Hieracitarum licitas quidem imò
 & proprias fuisse Nuptias Testamento Veteri,
 at à Christi adventu illicitas ac prohibitas cœloque
 exclusas, ideoque, ut eæ in Lege Antiquâ mandatæ
 cùm ex femine Abrahæ semen illud exspectaretur in
 quo benedicendæ forent omnes tribus terræ, sic è
 contrario in Lege Nova imperatam omnibus & sin-
 „gulis continentiam: „Quid enim novi ut faceret,
 „venit Verbum? (apud S. Epiphanium argumenta-
 „batur Hierax eorum Patriarcha.) Aut quid novi,
 „ut prædicaret, venit Unigenitus & ut perpetra-
 „ret? si enim de Timore Dei, hoc habebat Lex. Si
 „verò de Nuptiis, prædicaverunt has Scripturæ. Si
 „autem de Invidia & Avaritia ac Injustitia, hæc o-
 „mnia continet Vetus Testamentum. At, ut unum
 hoc

Tom. 2.
 L. 2. Hæ-
 res. 67.

hoc solùm perpetraret, venit nempe, ut prædicaret Continentiam in mundo, & sibi ipsi eligeret castitatem & continentiam, sine hoc verò non posse vivere. Hoc dogma, hoc Hæresis hujus fuit fundamentum: at dogma sine veritate & absque soliditate fundamentum. Veritas enim est per Evangelium nil Nuptiis derogatum, quin imò, cùm eas duritia cordis Judæorum & Moysis indulgentia quodammodo labefactasset, primogenio suo vigori per illos restitutas, nec abolitum generis humani Seminarium sed honore Sacramenti supervestitum ac decoratum. Veritas est, quæ & evertit fundamentum contrarium, Continentiam seu Virginitatem Salvatoris nostri non esse Legem quæ Fideles omnes à Nuptiis prohibeat, sed solummodo consilium, quod, *qui potest capere, capiat*. Felices autem illæ Virgines quæ in benedictionibus dulcedinis prævenit divina Bonitas, quò capere possint! Felices sanè quæ celestibus illecebris inescatæ capiunt! Felices inquam, non tam quod eas Continentia omnibus illis difficultatibus subtrahat, quæ conjugalibus deliciis concatenatæ sunt, quàm quòd in altiori honoris gradu constituat, & (quæ homini est & esse debet unica vivendi ratio) ad servitium divinum uberiores occasionem præstat: *cogitat enim Virgo ex Apostolo quæ Domini sunt, ut sit sancta corpore & spiritu*. Adeoque iterum felices, quæ in primo statim ætatis vestibulo id cogitare incipiunt!

1. Cor. 7:
34.

Ea quorundam ignorantia est, ut censeant non in prima sua innocentia, sed post expertas cum tædio seculi vanitates Deo Virgines esse consecrandas, non illaqueandas Virginitatis professione immaturas puellas:

puellas: at hallucinantur neque sapiunt ea quæ Dei sunt: nulla quidem ætas fera nimis obsequio divino sed nec ulla post plenum rationis usum eidem immatura, imò aptior deoq; gratior prima quàm proventa: præceperat is in Lege Veteri offerri sibi, non, medios, non fructus ultimos, sed primoprimos seu *frugum omnium primitias*, nec immolabatur in jure sacrificium ovis annosa sed Agnus anniculus & immaculatus, quò cultoribus Evangelii emblemata esset gratissima sibi ea pudicitia Sacrificia, eas esse Virginitatis Victimæ, quæ, ac primùm maturuerint, non mundo sed sibi deferuntur, quæque adhuc sunt à contagione sæculi immunes. *Placebit Deo super vitulum novellum cornua producentem & unguilas.* Ps. 68:32. Faciliùs enim (quæ assertionis est ratio) sanctitatem hauriunt juniores, quàm collectas sæculi feces & impressas vanitatum imagines exhauriant expungantque proventiores: *Tibi facilius in bonis cursus est, quam malorum animi consuetudo non retinet*, apud D. Aug. Epist. scribitur Demetriadi, *cui non tam expellenda sunt vitia quàm refellenda, quæ utique non suscipere faciliùs est, quàm semel suscepta deponere.* 142. c. 17. Qua de causa illas absolute Virgines, has verò eis Proximas in Epithalamio divini Sponsi & Ecclesiæ dictas contemplatur Mellifluus Burgundio: *Adducentur Regi Virgines post eam, scil. Virginem & Sponsam Ecclesiam, Proximæ ejus afferentur tibi.* Ps. 44:15. „ Et ut quæque sciat, inquit, „ *cujus Spiritus sit: Virgines dico illas, quæ ante Christo fœderatæ quàm fœdatæ mundi complexibus* „ ipsi firmiter perseverant, cui se tantò feliciùs quantò maturiùs devoverunt. Proximas verò, quæ prius, „ *stinam suam deformitatem, in qua mundo huic* quan-

quandoque conformes mundi Principibus, id est, Spiritibus spurcis in omni carnali concupiscentia, sese turpiter prostituerant, tandem aliquando erubescentes & exeuntes in novi hominis formam, quantò seriùs tantò sincerius reformare festinant.

Bonum est viro, addo ego & Virgini, ex Threnis Jeremiae, cum portaverit jugum ab adolescentia sua: debet solitarius, seu solitaria, & tacebit sine tumultu & strepitu secularium phantasmatum, quia utpote non obruta mundanarum vanitatum speciebus levavit super se, unde & Tertulliano Virgo felicior atque Vidua laboriosior.

L. 1. ad Uxorem

Addo tamen haud quaquam sufficere quòd prima ætas Virginitati devoveatur & Deo, nisi & subsequens ratum habeat ac conficiat, quod illa divine Majestati addixit: quid namque proderit, quòd sub auroram itineri te accingas, si pleno jam die vel à via deflectas vel cum tœdio & sine ulteriori progressu in eadem hæreas? præstat incepisse nunquam, quam laudabile principium damnabili fine concludere: monet proinde præcitatus Bernardus: *& hæc & illæ, Virgines scilicet & Proximæ, sanè proficiant, non deficiant neque fatigentur: Sibi que, quod de Afer Moyses, quælibet dictum accipiat: Sicut dies juventutis tuæ, ita & senectus tua.* Quod ut efficacius sit, singula sancti Abbatis verba non nostro sed alieno lumine paululum illustrabimus, & ut inverso ordine procedamus.

Supra.

Deut. 33: 25.

PRIMÒ *non fatigentur*: excitandus est spiritualibus stimulis semper animus (docetur Demetrius) & majore quotidie ardore renovandus, orationis instantia, illuminatio lectionis, sollicitudo vigiliarum

Supra 6. 27.

rum & diurna & nocturna ejus incitamenta sunt : nihil enim in hoc Proposito otio deterius est , quod non solummodo non acquirit nova , sed etiam parata consumit. , Sanctæ vitæ ratio processu gaudet , & crescit, celsatione torpescit & deficit. Quotidianis & recentibus incrementis mens instauranda est, & vivendi nobis hoc iter non de transacto sed de reliquo metiendum est. Quamdiu sumus in hoc corpore numquam nos ad perfectum venisse credamus, sic enim melius pervenitur : tamdiu non relabimur retro, quamdiu ad priora contendimus, at ubi ceperimus stare , descendimus nostrumque non progredi jam reverti est. Cesset omnis ignavia & inutilis de præterito labore securitas ; si volumus non redire, currendum est. B. Apostolus de die in diem vivens Deo , nec quod ante fecisset sed quod facere deberet , semper attendens dicebat : *Fratres ego non arbitror me comprehendisse a-* Phil. 3:13
liquid : unum autem, quæ quidem sunt retro obli- & 14.
cens, ad ea verò, quæ sunt priora, extendens ad desti-
natum persequor bravium supernæ vocationis Dei.
 Si B. Paulus ille Vas electionis, qui ita Christum
 indutus erat ut diceret : *vivo autem jam non ego,* Gal. 2:20
vivit verò in me Christus, adhuc tamen se extendit crescit & proficit, quid nos facere debemus, quibus optandum est ut in fine nostro Pauli principio comparemur? Ergo tu hunc imitare, qui 1. Cor. 4:
dixit : Imitatores mei estote, sicut & ego Christi, 16.
 obliviscere omne præteritum & quotidie inchoare te puta: ne pro præsentis die, quo debes servire Deo, præteritum imputes : optimè quæsitâ custodies, si semper inquiras : damnum parata sentient, si parare cessaveris.

SECUNDÒ *non deficiant*: ideoque non proci aliquando: non maritum, non delicias carnis, sed Dominum cogitent: hic solus in corde, hic solus hæreat in sensibus: non est alligatus proco uni Virginis nupturientis affectus, sed sperare sed desiderare eum licet è multis, qui maximè arriserit: at electione facta consummatisque nuptiis animus antea licitè vagus & liber jam ad unum restringitur, interdicta cum procis aliis omnis consuetudo, domui suæ vacet, suo viro complacere studeat necesse est, quod

1 Cor. 7:
34

antea licebat jam non licet, *quæ nupta est, cogitat quæ sunt mundi, quomodo placeat viro*. Quem aliis prætulit ei soli affuescat, adhæreat, complacat, adulteri si vel affectu alium sequatur. Eadem est causa Virginis, ei olim integrum vel cœlestem vel terrenum suspirare procos, liberrimum hîc arbitrium; at ubi Sponsum divinum carnalibus prætulit, omne ei cum hisce interdictum commercium, debet omnis esse & manere expunctus affectus, nonquam cogitandum divortium aut repudium, sit *charitas stabili*

Serm. 18.
in Cant.
Cant. 1:2.
Serm. 19.
in Cant.

lis non *arundinea* ex S. Bernardo. *Oleum effusum non mentuum, ideo adolescentulæ dilexerunt te, dilexerunt te nimis*, legit idem Abbas, id est, *valde, vehementer, ardentè* eodem interprete: vehemens sit hic amor

L. 1. ad
Uxorem.
L. de Virg.
c. 18.

qui omnes contrarias sollicitationes & imagines dispellat atque ardens qui omnem libidinis humorem consumat: nimius sit, quàm ut eum caro titillans aut dæmonis aut hominis cujuscquam blanditiæ vel lenocinia imminuant, superent, exstinguant: *Obsignavit enim* (qua phrasi usus est Tertullianus) *car-nem suam*, unde & Virgines Augustino dictæ *Señal-trices perpetuæ continentiæ & sacræ Virginitatis*. *Ca-veant itaque ne deficiant*. Sed &

T E R

TERTIÒ *proficiant.* „ An sola ista vita est quæ
 „ certamen non habeat de profectu (apud demetria-
 „ dem instat Autor Epistolæ ad eam) & in qua u- *Supra. c.*
 „ nusquisque hoc tantum debeat permanere quod ^{12.}
 „ cœpit, nec ullo augmenti desiderio ad majora con-
 „ tendat, & cùm in omnibus mundi studiis profectu
 „ non fatientur homines, hîc tantum cœpisse suffi-
 „ ciet? ferventissimi in terrenis frigidissimi in cœ-
 „ lestibus sumus, ac summam in rebus parvis exhi-
 „ bentes alacritatem ad majora torpescimus. Con-
 „ siderare pudet quantus sit fervor in seculo, quâ cu-
 „ râ singula quæque studia hominum quotidie ad
 „ perfectiora nitantur! Literarum ardor nulla pror-
 „ sus ætate exstinguitur, imò, ut secularis Autoris
 „ utar sententiâ, ipsa magis ætate inflammatur: di-
 „ vitiarum amor insatiabilis est, expleri nescit hono-
 „ rum cupido, celerem habituræ res finem sine fine
 „ quæruntur: nos divinam sapientiam, cœlestes di-
 „ vitias, immortales honores pigra quadam dissimu-
 „ latione negligimus, & spirituales delicias aut ne at-
 „ tingimus quidem, aut si leviter degustaverimus,
 „ continuò nos putamus esse satiatos. Aliter nos di-
 „ vina Sapientia ad suas invitat epulas: *Qui edunt me,*
 „ *inquit, adhuc esurient, & qui me bibunt adhuc si-* *Ecc. 24.*
 „ *tient:* nullus unquam talibus expletur epulis, nec ^{29.}
 „ aliquando patitur de satietate fastidium; tantò
 „ unusquisque capacior, tantò avidior erit, quantò
 „ inde plus hauserit. Dominus in Evangelio, *beati*
 „ *ait, qui esuriunt & sitiunt justitiam, quoniam ipsi sa-* *Matt. 5:6.*
 „ *turabuntur:* vult enim esurire nos hîc semper ac-
 „ sitire justitiam, ut in futura justitiæ retributione sa-
 „ tiemur: consideranda vis ipsa verborum est, &

ita nobis desideranda est justitia, ut in fame vel
fati cibus desideratur ac potus: & hoc in commune
omnibus est dicendum his, qui immortalis vitæ,
præmia desiderant: jam tuum est æstimare quan-
tum animæ præstare debeas, quæ majoris præmi-
desiderio plus facere proposuisti quàm vel aliàs ne-
cesse est: hactenus ille ad novellam Virginem: quod

Tom. 1.

Orat. 31.

autem in epilogo ab ea exigit id Ecclesiæ Theolo-
gus brevi hac sententia determinavit: „ Quæ sub
epilogo est aliqua ex parte fit Christi, quæ Virginitatem
amplexa est tota Christi fit: illa mundo non pro-
fus alligetur, hæc nullo modo animum mundo ad-
dicat: quod enim conjugatæ est pars, id Virgini-
totum fit. Tota enim *cogitat*, id est, cogitare debet
quæ Domini sunt, ut sit sancta corpore & spiritu:

L. de Virg.

c. 56.

c. 13.

quâ sanctitate seu sanctimoniâ juxta S. Aug. ne-
menclaturam Virgines *Sanctimoniales* nuncupantur.
Si vis itaque (scribit Autor præcitatæ Epistolæ,
quæ & huic materiæ coronidem imponent) Pro-
positi tui magnitudinem æquare moribus, & per
omnia Deo copulari, si leve ac suave jugum Chri-
sti suavius tibi leviusque vis facere, nunc maxime
in beata vita curam impende, nunc stude ut calen-
tem recentis fidem conversionis novus semper ar-
dor accendat, & in tenera adhuc ætate facilius san-
ctæ conversationis usus inoleseat: quicquid in te
primùm institueris hoc manebit, & ad initiorum
tuorum regulam reliqua vita decurret: finis in ip-
so exordio cogitandus est; qualis ad illum ultimum
diem pervenire cupis, talis nunc jam esse conare.
Consuetudo est quæ aut vitia aut virtutes alit, quæ
que in his plurimum valet, cum quibus ab ineunte
ætate

„ ætate simul creverit: optimi sunt ad institutionem
 „ morum primi quique anni, habent enim in se len-
 „ tum quiddam & molle quod facilè formari queat
 „ atque ad arbitrium volentis trahi, & in cunctis fe-
 „ rè rebus citius assueffitur omne quod tenerum est:
 „ novellas adhuc & vix firmæ radicis arbusculas,
 „ dum ad omnem ductum sequaces sunt, in quamli-
 „ bet partem flecti facilè est, quæ naturâ plerumque
 „ curvatæ citò ad arbitrium colentis corriguntur. Te-
 „ nera adhuc & primæ ætatis animalia sine labore do-
 „ mari solent, quantò citiùs à vagandi libertate dif-
 „ sueta sunt tantò faciliùs vel colla jugo vel frænis
 „ ora insuefcunt. Ipsa quoque literarum studia tene-
 „ ris meliùs inferuntur ingeniis, idque penitus inhæ-
 „ rere sensibus solent, quod priùs federit in mente;
 „ hoc idem plurimum etiam in bene vivendi ratione
 „ valet, dum adhuc mobilis est ætas & animus duci
 „ facilis exercenda boni consuetudo, & jugi medita-
 „ tione firmanda est: occupandum est optimis rebus
 „ ingenium & sanctæ conversationis usus altiùs in-
 „ serendus est. Tunc verò ad perfectionis fastigium
 „ animus ascendit & longæ consuetudinis benefi-
 „ cio utitur ad benè vivendi facultatem, & virtutes
 „ suas etiam ipse miratus secum quodammodo in se
 „ putabit natum esse quod discit.

§. I V.

De Recollectione Annua.

QUOD celeberrimum & sanctum vocat, annum
 Expiationum festum à Domino in Lege institu-
 tum,

Levit. 16: tum, variis in locis describit Moyfes, in quo ab omni alio opere feriat, de peccatis omnibus toto anno commissis Israëlitæ pœniterent, oblatisque hostiis à divina misericordia veniam exorarent: *In hac die ex-*

Levit. 16: *piatio erit vestri*, ait Legislatoꝝ, *atque mundatio ab omnibus peccatis vestris, coram Domino mundabimini.*

30. Ejus, quod *Recollektionem annuam* dicunt, & omnibus spiritualis profectus Studiosis impensè commendant Ascetices Magistri, illud ego Imaginem existimo: ut enim, licèt peccata singula pro sui expiatione sua per annum Sacrificia à pœnitentibus ex præscripto Legis poposcerint, necessarium tamen erat certum aliquod tempus deputari quotannis, quo sepositis negotiis aliis (si qui fortè suo aliquando defuissent officio) soli divini Numinis placationi, peccati excidio & animæ nitore vacarent: sic etiam, licèt habeat pius Asceta pro quotidianis delictis serotinum conscientiæ scrutinium, in quo offerat *Sacrificium spiritus contribulati*, licèt frequentissimum etiam recursum habeat per annum ad Sedem confessionalem, ad Gratia Tribunal, ubi per contritionis lachrymas ablutis animæ sordibus ei in Sacramento Reconciliationis offensus propitiatur Dominus, volunt tamen, ut annis singulis ad minus per octiduum aliis occupationibus se subducatur, solique animæ negotio in hoc secessu totus incumbat, non solùm quò se in laborioso hoc otio, si quæ fortè etiamnum inhærent, ab admittis piaculis emundet & expiet: sed vel maxime ut in eorum radices inquirat, quò eas evellat, ne amarum peccatorum fructum damnabili fœcunditate rursus progerminent: ut quod debilitatum invenierit, medicâ manu confirmet: quod bonum & utile, dili-

diligentiori studio foveat : quod necessarium & ab-
 sens, solerti curâ & industriâ acquirat. „ Quan-
 „ tumlibet enim castè & sobriè mortalis hæc vita du-
 „ catur, quodam tamen pulvere terrenæ conversa-
 „ tionis aspergitur, & nitor mentium ad Dei imagi-
 „ nem conditarum non ita à fumo totius vanita-
 „ tis est alienus, ut nullâ possit sorde fuscari, & non
 „ semper indigeat expoliri: quod si etiam castissimis
 „ Animis necessarium est, quantò magis est expe-
 „ tendum, qui tota fortè anni spatia aut seculariùs aut
 „ negligentius transierunt? quæ est sententia verè *Hom. 38.*
 Oris & Pectoris Aurei, S. Chrysofomi. *in Matth.*

Tu itaque Virgo, quæ animæ tuæ nitorem amas
 seu potius amare debes, utpote auctorata Deo & iis
 cogitandis quæ domini sunt, quò sis sancta corpore &
 spiritu, celebra annum hoc Expiationis Festum: non
 quotidie tantùm domum everris, nec sufficit eam ex-
 purgasse hebdomadis singulis, sed & in eadem mun-
 danda quotannis dies plurimos infumis, reparas
 quod confractum, inveterata renovas, defectus
 supples, omnia penè suo moventur loco, quò sor-
 des omnes egeras: quod impendis domicilio in quo
 habitat corpus tuum, noli hoc negare animæ tuæ
 hospitio cuius incola Deus tuus: non tibi sufficiat
 piis affectibus novisque propositis illud quotidie in
 matutina Meditatione exornasse, & quicquid pul-
 veris terrenæ conversationis vel per ostium cordis vel
 sensuum fenestras toto die illatum scopis vespertini
 Examinis expurgasse: non tibi videatur fatis illud
 singulis hebdomadis lachrymarum aquâ in Pœnitenti-
 æ Sacramento à peccatorum sordibus mundasse:
 sed & quotannis certum aliquod tempus huic nego-
 tio

tio consecra, illud scilicet octiduum quod præcedit anniversary Consecrationis tuæ diem: ut autem hic Secessus suo non careat successu,

PRIMÒ in ejus exordio protestaberis non te investigaturam profectum tuum ad vanam gloriam, si eum deprehenderis, sed quò Deum glorifices in donis suis: neque si adverteris defectum vel regressum quò animum despondeas, sed quò te ad profectum impellas.

SECUNDÒ, bis quotidie, manè scilicet & à prandio iis Meditationibus vacabis, per quas (ut ex D. Bernardo loquar) intentio terrenis incurvata curis de imis ad superna resurgat & affectio circa cordis desideria languens in amorem spiritus convalescat: sunt enim Meditationes veluti totidem Conciones quibus teipsam ad Dei tui amorem, virtutis studium ac vitiorum odium commoveas, & si fortè hæreas in frigore vespertino, ad meridianum calorem propellas.

TERTIÒ novo peccati odio concepto & desiderio perfectionis succensa rigidissimo Examine scrutaberis quorum vitiorum tyrannide animus tuus opprimatur, quæ peccata in animam tuam frequentius irrepant ejusque nativam pulchritudinem inficiant, quarum virtutum surculi ibidem enascantur & succrescant, *ponite corda vestra super vias vestras*, ait Dominus apud Prophetam: quod ut ritè fiat diebus singulis examinis tui materia sit unum è septem peccatis capitalibus: ideoque

Die Solis	} instituat ^r Scrutinium in ei oppositas virtutes & Peccatum	} Acedia. Gula. Ira. Avaritia. Die
Die Lunæ		
Die Martis		
Die Mercurii		

*Tract. de
Gratia
& lib. arb.*

*Agg. i:
v. 5.*

Die Jovis } instituat^r Scrutinium in ei } Superbiæ.
 Die Veneris } oppositas virtutes & Pec- } Luxuriæ.
 Die Saturni } catum. } Invidiæ.

Virtutibus, quas deprehenderis, solertem industriam polliceberis, quò stabiles perseverent & fœcundæ: *Confirma hoc Deus*, cum Psalmographo obsecrabis, *Pf. 67:29*

quod operatus es in nobis. „ Tu, ô Virgo Christi, scito te à teipso nihil habere nisi peccata, (inquit Abbas Mellifluus) cætera verò bona gratiæ Sponsi tui

Tract. de Pass. Domini c. 29.

„ sunt. Gratulare ergo, id est, lætare simul & gratias age ei, à quo habes esse & benè esse, & tantò magis dilige Dilectum tuum, quantò pluribus & majoribus donis suis suam erga te comprobat dilectionem: imò & ipsa dona virtutum plùs dilige, diligentiusque conserva, quia hoc à tam dilecto & tam diligendo accipere meruisti, quàm si propriis viribus hoc obtineres: in retinendo datum diligenter dantis dilecti Sponsi tui dilectionem ostende, quia non debet dare vilia munera dator tam pretiosus. Vitiis verò excidium minaberis, Domino supplicans cum Augustino: „ Imperfecta mea plura vident oculi tui: mitte quæso manum pietatis tuæ in me, & tolle de me quicquid offendit oculos pietatis tuæ in me. Coram te Domine est sanitas & infirmitas mea, illam precor serva, istam sana: *Sana me Domine & sanabor, salvum me fac & salvus ero*, tu qui infirma sanas, & sanata conser-

Medit. c. 36.

Jerem. 17: 14.

vas, tu qui nutu tuo restauras diruta & collapsa. Et cum Psalte Regio: *Benignè fac Domine in bona voluntate tua Sion, ut ædificentur muri Jerusalem*, vel socordiâ mentis ruinosi, vel tentationum concussionibus dissipati.

QUARTO ex te occupabunt Lectiones, quæ succensum perfectionis desiderium tanquam flabella seu folles amplius inflamment, quæque suis suggestionibus conceptum peccati odium vitiorumque exitium altiùs animo infigant ac stabiliant: eas non assigno, neque Meditationes aut Examina præformo, cum id abundè præstiterit in *Annua sua Recollectione* noster Eximius *Mattius*, cui absolutissimo ac nitidissimo Operi aliquid velle addere foret decerpere, seu potiùs fordido calamo maculas aspergere.

QUINTO denique erudita jam in hac propria cognitionis Scholâ Deo & superiori tuo supplex generalem ab ultimâ peccatorum tuorum confessionem institues, ut sic veteris vitæ vetustate depositâ in novam transeas creaturam: quem & eorum omnium conscium facies, quæ toto hoc octiduo gesta fuere, ut proposita tua ejus calculo approbata, & consilio firmata atque manu obstetricante adjuta debitum aliquando consequantur effectum: quem in finem pro te rogo Dominum Virginitatis & omnis sanctitatis authorem ac conservatorem cum D. Ambrosio:

Instit. Virg. „Pone ut signaculum verbum tuum in corde ejus,
 „ in brachio ejus, ut in omnibus sensibus & operibus
 „ ejus Christus eluceat, Christum intendat, Christi-
 „ sum loquatur.